

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus

Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. II. De Materia, & Obligatione Voti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

sint appositæ disjunctive per particulam, *Vel*, quia verba accipienda sunt juxta propriam significationem.

ARTICULUS II.

De Materia, & Obligatione Voti.

- I. Quando materia voti partim est apta, partim inepta, vovens ad nihil tenetur, si utramque materiam vovit per modum unius; secus si per modum plurium.
- II. Quamdiu differri possit voti adimpletio, præsertim si sit de Religione ingredienda?
- III. Num possit emitti votum cum intentione, quod solum obliget sub levi in materia gravi, & sub gravi in materia levi?
- IV. Quandonam materia levis ex circumstantia evadit gravis?
- V. Num peccet graviter, qui sepe violat votum in materia levi?
- VI. Peccatne mortaliter, qui eodem die violat plurima vota diversa, quorum singula sunt de re levi?
- VII. Cessat voti obligatio, facta, aut deprehensa notabili mutatione, qua si fuisset prævisa, votum non fuisset emissum.

I. **Q**uæritur primo, Quando materia partim est apta voto, partim inepta, obligatne votum ad partem aptam, an simpliciter non obligat? Verbi gratia, si voveas ducere Bertam meretricem, quamvis ad matrimonium non tenearis, cum non sit de meliori bono, tenerisne tamen ad meretricem illam ducendam, posito quod velis nubere?

Respondeo, ut dicemus in de Sponsalibus, quod quoties materia partim est apta voto, partim inepta, toties si votum respicit materiam per modum unius indivisibilis, est simpliciter invalidum; si vero respiciat materiam

divisibiliter, tunc vovens tenetur ad solam illam partem materiæ, quæ est apta voto: Verbi gratia, qui vovit jejunium crastinum, si possit jejunare solum usque ad vigesimam horam, ad id non tenetur, quia jejunium vovetur per modum unius indivisibilis; Si vero voveat jejunare totam Quadragesimam, & solum possit octo dies jejunare, ad id tenetur; quia jejunium quadragesimale vovetur divisibiliter. Idem dicas in casu adducto, nam si quis voveat ducere meretricem per modum unius voti indivisibiliter, & absolute, tunc votum est simpliciter nullum; unde si vult nubere, potest cum qualibet nubere; si vero votum sit per modum plurium, itaut absolute voveat nubere, & simul conditionate voveat, quod si nubat, non nisi meretrici nubet, tunc quamvis prius votum absolutum sit nullum, unde simpliciter non reneatur nubere, tamen quia secundum conditionatum est validum, tenetur, si vult nubere, ducere meretricem: ita Suar., Bonac., & alii.

II. Quæritur secundo; Quandonam votum obliget?

Respondeo, obligare pro tempore præfixo ex intentione voventis: Quod si nullum tempus præfigatur, obligat quamprimum commode impleri possit; nam Deuter. 23. dicitur: *Cum votum voveris Domino, non tardabis reddere, quia requireret illud Dominus; & si moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum.*

Difficultas tamen est, quandonam mora dicatur notabilis, itaut ad mortale pertingat?

Respondeo, quod quando nullum tempus præfixum est a vovente, aliter discurrendum sit de votis, quæ per dilationem patiuntur diminutionem, (ut est, verbi gratia, votum ingrediendi religionem, aut serviendi hospitali toto vitæ tempore, nam quo longius differtur voti adimpletio, eo minus vovens vivit in religione, & fervit

fervit hospitali) & aliter discurrendum de votis, quæ per dilationem non patiuntur diminutionem, ut est, verbi gratia, votum peregrinationis Romanæ.

In his postremis votis, quando per dilationem non incurritur periculum omittendi votum omnino, quamvis Pal. putet non esse mortale moram duorum, triumve mensium tantum; at probabile etiam est, quod docet Tambur. cap. 12. §. 3. quamcunque moram esse tantum veniale; & ex Bonac. ne veniale quidem, si rationabilis causa differendi intercedat; Verbi gratia, si credatur votum adimplendum postmodum cum majori devotione. Ratio est, tum quia quoties ex dilatione nullum patitur damnum creditor, dilatio non est damnanda de gravi errore, sed solum de negligentia levi; tum etiam quia qui vovendo nullum tempus præfixit, videtur solum se obligasse ad rem quocumque tandem tempore ponendam. In primis vero votis Pal. putat dilationem sex mensium esse mortale; alii vero cum Ledesm. dilationem trium annorum. Tambur. tamen verius putat, attendendam esse ætatem voventis, nam si hic agat quindecim annos, non videtur longa dilatio trium, vel quatuor annorum, quia cum homines soleant statum vitæ assumere circa quindecim, vel viginti annos, non videtur renunciasse huic modo, & tempori consueto assumendi statum vitæ, qui nullum tempus voto præfixit: Quod si vovens esset, verbi gratia, quadraginta annorum, dilatio sex mensium videtur notabilis.

III. Quæritur tertio, An votum de re gravi possit obligare sub levi ex mera intentione voventis?

Respondeo, multos negare cum Sot., Vasq., Pont.; sed Suar., Sanch., Pal. tom. 3. tract. 15. affirmant; quia cum obligatio voventis dependeat ab

ipsiusmet voluntate, poterit ad libitum obligare se sub levi, dummodo id exprimat. Quamvis autem vovens rem gravem possit ad arbitrium obligare se sub levi; non potest tamen viceversa vovens rem levem obligare se ad illam sub gravi, ut communiter docent contra Sayr., & Fagund. apud Dian. part. 3. tract. 5. resol. 50. Ratio est, quia sicut non potest Legislator obligare sub gravi in materia levi, ut probat Sanch. lib. 1. cap. 40. ita nec vovens.

IV. Notandum tamen, quod aliquando materia levis possit ex circumstantia adjuncta esse gravis; verbi gratia, si ex omissione illius cesset magnus honor Dei; sic qui vovet dare carolenum pro Missa celebranda, peccat mortaliter, si illum non det; secus vero si voveat dare carolenum pauperi; Sic peccat mortaliter, qui non adimplet votum visitandi aliquam Ecclesiam ad lucrandam indulgentiam pro defunctis; Et qui semel non adimplet votum sumendi Eucharistiam, ut notant Sanch., & Bonac.

V. Rogabis, an peccet mortaliter, qui sæpe violat votum de re levi? Verbi gratia, qui vovit quotidie per annum recitare Pater, & Ave, aut dare parvam elemosynam?

Respondeo cum iisdem Doctoribus apud Trull., quod si hæc vota sint affixa singulis diebus, itaut elapso die cesset obligatio, nunquam eorum violatio pertinet ad mortale; quia innumera venialia non faciunt mortale; si vero dies appositus est, ne ultra illum differatur executio, non obligatio voti, tunc ommissio erit mortalis, quando materia levis pertingunt ad quantitatem notabilem, ut dicitur de furtulis iteratis.

VI. Rogabis secundo, An peccet mortaliter, qui plura vota de re levi emisit quotidie implenda, si eodem die omnia violavit; Verbi gratia, qui

ARTICULUS III.

Quonam pacto tolli possit obligatio Voti per dispensationem?

qui vovit recitare Ave pro Sancto Antonio, & aliud Ave pro Sancto Francisco, & sic pro centum aliis Sanctis, si uno die omittat recitare hæc centum Ave, quæ debet pro centum votis emissis, peccabit ne mortaliter, an solum committet centum venialia?

Respondeo cum iisdem Doctoribus, quod peccet mortaliter. Ratio est, quia illa vota sunt ejusdem rationis, & obligant pro eodem tempore ex virtute, & præcepto religionis; ergo si simul violentur, violatur præceptum religionis in re gravi, atque adeo committitur mortale; Sicut peccat graviter qui eidem debet magnam pecuniæ summam ex multis promissionibus, & donationibus, singulis de re modica, si illam non solvat.

VII. Quæritur quarto, An cesset obligatio voti, facta notabili mutatione rei promissæ, quæ si prævisa fuisset, votum non fuisset factum?

Respondeo, hanc regulam communiter tradi a Doctoribus apud Sanch. lib. 4. cap. 2., & Trull. dub. 8., quod id liberet a voti, vel juramenti obligatione, quod si a principio accidisset, vel notum fuisset, impedisset ne votum, aut juramentum emitteretur. Ratio est, tum quia votum non obligat ultra voventis intentionem; voventis autem non præsumitur habuisse voluntatem obligandi se superveniente, aut de novo cognita tali mutatione notabili; tum etiam quia votum censetur factum sub hac tacita conditione, nisi scilicet superveniat notabilis mutatio, aut de novo appareat: etenim in casu nostro idem est de novo apparere, ac de novo esse.

- I. Potest Episcopus in omnibus votis suorum subditorum dispensare, nisi expresse a Pontifice nonnulla reserventur; ut de facto quinque reservantur Pontifici.
- II. In dubio an votum sit Pontifici reservatum, potest dispensare Episcopus; sicut etiam in dubio an egeat dispensatione.
- III. Pariter potest Episcopus in votis Pontifici reservatis dispensare in casu necessitatis, quando periculum gravis damni esset in mora.
- IV. Sicut etiam probabiliter id potest, si votum reservatum sit emissum ex metu levi; Aut si votum castitatis sit ad tempus, aut non sit perfecta castitatis.
- V. Potest Episcopus dispensare in voto penali castitatis relate ad poenam, quæ est accessoria; Et in voto suscipiendi Ordines Sacros.
- VI. Facta a Pontifice commutatione Voti sibi reservati, potest Episcopus dispensare in materia subrogata.
- VII. Si votum sit disjunctivum, antequam eligatur pars reservata, potest in illo Episcopus dispensare.
- VIII. Potest etiam dispensare in differenda executione voti Religionis; & in voto ingrediendi Ordinem Militarem, dempto Ordine Sancti Joannis Hierosolymitani.
- IX. Pariter dispensare potest in votis factis in favorem alterius, si nondum sunt acceptata; Si tamen sint acceptata, tunc solum probabiliter potest dispensare, quando emissæ sunt principaliter in honorem Dei, & secundo in favorem alterius.
- X. Iidem vota reservata, si sint conditionata, (& probabiliter etiam post